

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет психології
Кафедра психології розвитку
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітня програма «Реабілітаційна психологія»

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26”серпня 2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогічна психологія
Освітня програма	«Реабілітаційна психологія»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс / семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 14 год.(с.ф.н.); 4 год.(з.ф.н.) Семінарські заняття –18 год.(с.ф.н.); 6 год. (з.ф.н.) Самостійна робота – 58 год.(с.ф.н.); 80 год. (з.ф.н.)
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Розвиток освіти в Україні базується на втіленні в систему освіти основних освітніх принципів – гуманітаризації, гуманізації та демократизації, що були продекларовані державною національною Програмою “Освіта ХХІ століття” (грудень, 1991 рік). Процес гуманітаризації відбувається шляхом істотної зміни змісту освіти – розширення системи знань, умінь і навичок, оволодіння якими забезпечує розумовий, культурний та духовний розвиток особистості. Пріоритетного характеру набуває особистісно-орієнтована форма взаємин учасників освітнього процесу, що передбачає трансформацію освіти України від інформаційно-екстенсивної, жорстко регламентованої до інтенсивно розвивальної і духовно зорієнтованої. «Педагогічна психологія» є складовою частиною дисциплін психолого-педагогічного циклу нормативного блоку.

Мета курсу полягає в формуванні знань про психологічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку особистості в умовах навчання та виховання - основні педагогічні механізми соціалізації людини в її біо-соціо-духовному вимірі.

Цілі: ознайомлення з особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки студентів для роботи з різними суб'єктами навчально-виховного процесу.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та здійснювати психологічну реабілітацію, надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження здоров'я населення.

<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>
---

2. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Педагогічна психологія системи наукового знання.	<p>Розуміти суть предмету та завдань педагогічної психології, структури, особливостей методологічних проблем та методів педагогічної психології, її місця в системі наукового знання.</p> <p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.</p>	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №1.
2.	Історія розвитку педагогічної психології	<p>Ознайомитись з історичним шляхом становлення педагогічної психології як окремої галузі знань, втілення провідних ідей в авторські теоретичні розробки та емпіричні, експериментальні дослідження науковців.</p> <p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.</p>	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №2.
3.	Психологія учіння та навчальної діяльності.	<p>Розуміти змістовну відмінність понять «навчіння», «навчання», «учіння», «навчальна діяльність». Володіти знаннями про структуру навчальної діяльності, її типи та види, загальні закономірності мотивації навчання, контроль, самоконтроль, оцінку, самооцінку в структурі навчальної діяльності. Вміти розробляти індивідуальні та групові програми психокорекційних заходів підвищення навчальної успішності.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих</p>	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №3.

		<p>столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p>	
4.	Психологія виховання особистості	<p>Ознайомитись з поняттям виховання, теоріями виховання, психологічними механізмами виховання, особливостями виховання впродовж онтогенезу особистості, роль сім'ї у вихованні дитини, типи сімейного виховання, особливості самовиховання особистості: засоби, методи, способи. Вміти розробляти індивідуальні та групові програми психокорекційних заходів та заходів просвіти виховання та самовиховання особистості.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №4.
5.	Виховання духовності особистості	<p>Знати та вміти використовувати основні прийоми, засоби, методи виховання кожного з компонентів духовності особистості.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №5.
6.	Психологія педагогічної діяльності та професійного спілкування	<p>Сформувати знання про психологічну структуру та функції педагогічної діяльності, стилі, такт педагогічної діяльності і спілкування. Ознайомитись та розуміти причини, наслідки та шляхи (розробка корекційних програм) подолання труднощів та емоційних проблем педагогічної діяльності.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку особистості з урахуванням її індивідуально-психологічних особливостей.</p>	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №6.

7.	Психологія особистості педагога.	Ознайомитись з психологічним портретом сучасного педагога. Розуміти суть понять «педагогічна майстерність», «педагогічний авторитет» та його види. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	Усні доповіді, тестові та індивідуальні завдання по темі №6.
----	----------------------------------	--	--

4. Система оцінювання курсу

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретних практичних завдань. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (виконання тестових завдань) та передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття	27
Самостійна робота	8
Індивідуальне завдання	15
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		3		3		3		3		3		3		3	3	3		27
Самостійна р-та																	8	8
Індивідуальні завдання (в межах семінарського заняття)								3		3		3		3		3		15
Залік																	50	50
Всього за тиж-нь		3		3		3		6		6		6		6	3	6	58	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Презентації по темі лекцій
Базова	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова і педагогічна психологія: Навч. посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. 2-ге вид. К. : Каравела, 2008. 2. Вікова і педагогічна психологія : підручник / Н. М. Токарева , А. В. Шамне . - К. : , 2017. - 480 с. 3. Власова О. І. Педагогічна психологія: Навчальний посібник. К.: Либідь, 2005. 400 с. 4. Забродський М. М. Педагогічна психологія: Курс лекцій. К.: МАУП, 2000. 189 с. 5. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). К., 2005. 6. Кутішенко В. П. Педагогічна психологія [Текст]: Підручник. Рек. МОН. К.: Інтердрук, 2014. 420 с. 7. Савчин М.В. Педагогічна психологія. К.: Академвидав, 2007. 8. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посіб. К. : Вища школа, 2004.	
Допоміжна:	
<ol style="list-style-type: none"> 9. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: Навчальний посібник. К.: Центр навч. літератури, 2003. 137 с. 10. Бондар В. І. Дидактика: Підручник. К.: Либідь, 2005. 264 с. 11. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник. К.: Центр навч. літератури, 2003. 316 с. 12. М. А. Кузнецов, О. С. Галата. Завзятість навчальних дій у школярів та студентів [Текст]: монографія / Х. : Діса плюс, 2021. 240 с. 13. Скрипченко О.В., Долинська Л. В., Огороднійчук З.В та ін. Вікова та педагогічна психологія [Текст]: навч. Посібник. Рек. МОН; 3-є вид.випр.,доп. К. : Каравела, 2012.400с. 14. Дем»яненко, А. Б. Роль батька в психічному розвитку дитини. Практична психологія [Текст]. К.: ЦУЛ, 2018. 112 с. 15. Павелків, Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія [Текст] : підручник. 2-ге вид., випр. К. : Академвидав, 2015. 400 с. (Сер. Альма-матер). 16. Вознюк Н. М. Етико-педагогічні основи формування особистості: Навчальний посібник. К.: Центр навч. літератури, 2005. 196 с. 17. Волкова Н. П. Педагогіка: Навчальний посібник. К.: Академія, 2003. – 576 с. 18. Гура О. І. Вступ до спеціальності “Педагогіка вищої школи”: Навчальний посібник. К.: Центр навч. літератури, 2005. 224 с. 19. Зміст і сутність педагогічної діяльності: навч. посіб. / [О. Г. Романовський, О. С. Пономарьов, С. М. Пазиніч та ін.]; Нац. техн. ун-т. «Харківський політехнічний ін-т». Х.: НТУ «ХПІ», 2007. 20. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2005. 180 с. 21. Климишин О. І. Розвиток духовності особистості: психолого-педагогічний супровід.Івано-Франківськ : Видавець Третяк І. Я., 2011. 22. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник. К.: “ЕксОб”, 1999. 303 с. 23. Педагогічний словник / За ред. М. Д. Ярмаченка. К.: Педагогічна думка, 2001. 516 с. 24. Помиткін Е.О. Роль сім’ї в духовному вихованні молодших школярів. <i>Еколого-натуралістична творчість: Науково-методичний вісник</i>. К.: УДЕНЦ. 1998.- С.28-36. 25. Семенова А. В., Гурін Р. С. Осипова Т. Ю. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. К.: Знання, 2006. 319 с. 26. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник.	

К.: Академвидав, 2005. 520 с.

Інтернет, електронні книги та підручники, бібліотеки

1. <http://psy.piter.com/library/>
2. <http://psy.rin/article/>
3. www.psych.uw.edu.p
4. www.Uaua.info
5. www.mirsemji.com.ua
6. www.roditeli.ua

7. Контактна інформація

Кафедра	Психології розвитку вул. Шевченка, 57 tel:380342596136 kpr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Док.психол. н., доц. Климишин О.І.
Контактна інформація викладача	olha.klymyshyn@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу спрямована на розвиток вищої освіти в Україні, що ґрунтується на засадах гуманізму, демократизму, національної самосвідомості та міжнаціональної толерантності, й передбачає імплементацію базових принципів студентоцентрованого підходу до навчання студентів. Пріоритетними напрямками організації освітнього процесу є формування світогляду майбутніх фахівців (відкрита комунікація, обмін думками тощо), розвиток креативності, створення оптимальних умов для їх самореалізації, інтеграція неформальної освіти в формальну, широке застосування інформаційних технологій, впровадження дистанційної форми навчання, діджиталізація освіти та реалізація принципів STEM-освіти.

У процесі навчання використовуються такі методи: лекція (ознайомлювальна, проблемно-пошукова, узагальнювальна); моделювання (образно-символічне, концептуальне, графологічне, структурно-логічне); компаративний аналіз; метод наукового проектування; евристична бесіда; масвтичний діалог; метод міждисциплінарних аналогій; опрацювання першоджерел.